

HET ARCHIEF VAN DE KOMMANDERIJ VAN DE DUITSE ORDE TE GEMERT.

Sedert 1970 is de heer H.M. Brokken, werkzaam op het Rijksarchief in Den Bosch, bezig met het ordenen en beschrijven van de archiefstukken van Gemert, die in Den Bosch aanwezig zijn. Hij schreef daarover voor de lezers van Gemerts Heem het volgende artikel.

Sedert 1953 mag het Rijkarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch zich eigenaar heten van het "archief van de kommanderij van de Duitse Orde te Gemert". Bij de grote ruil van archieven, die in 1953 tussen België en Nederland heeft plaats gevonden, zijn door de Rijksarchivaris in Limburg de archieven van de voormalige balije Oudenbiezen en van de aan deze balije onderhorige kommanderijen aan het Rijksarchief te Hasselt overgedragen, met uitzondering echter van de archieven van de voormalige kommanderijen van de Duitse Orde te Gemert en Vught, die aan het Rijksarchief in Noord-Brabant werden afgestaan. Door deze overdracht werd het Rijksarchief in Noord-Brabant een 700 oorkonden rijker en een aantal losse stukken en registers. Het in 1953 verworven archiefbestand werd gevoegd bij de stukken, behorend tot de archieven van de kommanderijen te Gemert en Vught, die reeds eerder eigendom van het Rijksarchief in Noord-Brabant geworden waren.

Van dit archiefbestand werd een deel der losse stukken, voornamelijk betrekking hebbend op het door de Duitse Orde in het midden van de 17e eeuw tegen de republiek gevoerde proces over de neutraliteit en de hoogheidsrechten van Gemert, in 1959 door A.M. van der Wijst geïnventariseerd, hetgeen wil zeggen dat de stukken werden beschreven en in een systematisch verband, overeenkomstig de oude structuur van het archief, bij elkaar werden geplaatst. In deze, door Van der Wijst geïnventariseerde verzameling van losse stukken bevinden zich overigens veel afschriften van oorkonden, waarvan de originelen slechts ten dele bewaard zijn gebleven.

Deze inventaris heeft dus slechts betrekking op een deel van het archief van de kommanderij van Gemert. Alles wat zich verder aan archivalia in het fonds "Gemert-Vught" bevindt, met name het oorkondenbestand, is nog niet beschreven. Wel is er van het uit Maastricht afkomstige archiefbestand een be-

knopt Repertorium, maar een gehele, geïntegreerde en systematische beschrijving van de archieven van de kommanderijen van de Duitse Orde te Gemert en Vught ontbreekt.

Met de bewerking nu van het archief van de kommanderij van de Duitse Orde te Gemert heeft ondergetekende in 1970 een aanvang gemaakt. Het is het voornemen om van dit voor de geschiedenis van Gemert zo belangrijke archief een inventaris samen te stellen, voorzien van een uitvoerige regestenlijst van oorkonden. Bewerking van oorkonden is in de regel een tijdrovende aangelegenheid en de voltooiing van de inventaris, met regestenlijst en index, zal dan ook nog geruime tijd op zich laten wachten. Dit mag echter degene, die belang stelt in de geschiedenis van de Duitse Orde te Gemert, niet van onderzoek weerhouden en kan, althans voorzover de kennis en kunde van de bewerker van dit archief reikt, aan de onderzoeker op het Rijksarchief in Noord-Brabant een helpende hand worden geboden.

H.M.BROKKEN.

Naschrift. Dat het Bestuur van onze Heemkundekring blij is met het werk van de heer Brokken, behoeft wel nauwelijks te worden gezegd. Voor hen, die iets meer willen weten van de bronnen, waaruit de geschiedenis van Gemert wordt samengesteld of van bepaalde onderdelen, zal het een welkom boek zijn.

M.H.J.P.

EEN CURSUS IN OUD-SCHRIFT.

Van de heer L.Hustinx, hoofd van de afdeling "Inlichtingen" van het Rijksarchief van Noord-Brabant in Den Bosch, ontvingen wij bericht, dat het de bedoeling is om met ingang van 1 januari 1973 een avondcursus te geven in oud-schrift en genealogie, wanneer er tenminste voldoende belangstelling voor bestaat. De cursus bestaat uit tien lessen van januari t/m mei 1973, die om de veertien dagen zullen gegeven worden in het gebouw van het Rijksarchief in Den Bosch op donderdagsavond van half acht tot negen uur.

Het cursusgeld bedraagt f 30,--, vooraf te voldoen, onder meer voor de te verstrekken copieën van oude stukken en andere kosten van materiaal.

De cursus, aldus de circulaire, zal een inleiding vormen op door het Rijksarchief in Noord-Brabant in 1973 te organiseren lessen over lokale en regionale geschiedbeoefening.

Aan velen, die geïnteresseerd zijn in stamboomonderzoek